

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10.10.2025

Sayı : 839

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Nurten YONTAR
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 15-10-2025	Esas No: 2/3317

T.B.M.M. KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIGI
13 Ekim 2025
Numara:

T.B.M.M. GENEL YERAK
13 Ekim 2025
no: 126133

GENEL GEREKÇE:

Tüketici ile ürün arasındaki ilk temas noktası olan ambalaj, ürünün korunmasının yanı sıra tüketiciye bilgi aktarma görevini de üstlenmektedir. Ancak son yıllarda piyasada ambalaj üzerindeki görseller ile ürünün gerçek boyutu, miktarı, rengi ve kalitesi arasında ciddi uyumsuzluklar tespit edilmektedir. Bu durum, tüketicilerin aldatılmasına, ekonomik kayıplara uğramasına ve piyasa güveninin zedelenmesine yol açmaktadır.

Konuyu örneklendirmek gerekirse;

Çikolata ve bisküvi ambalajlarında, görselde daha yoğun dolgu ya da daha büyük parça gösterilmekte; ancak ürünün içeriği görselle uyuşmamaktadır.

Süt ürünleri ve yoğurt ambalajlarında, görselde meyve yoğunluğu abartılı şekilde aktarılmakta, tüketici ürünü açtığında gerçeğin çok daha sınırlı olduğu görülmektedir.

Kozmetik ürünlerinde, kutu boyutu ile içindeki ürün miktarı arasında ciddi fark bulunmakta, tüketici yanıltıcı bir hacim algısına maruz bırakılmaktadır.

Ayçiçeği, çekirdek, bakliyat ve kuruyemiş gibi başlı ürünlerin paketlerinde şeffaf alan bırakılmalı ve ürünün görüntüsü açık bir şekilde tüketicinin dikkatine sunulmalıdır.

Söz konusu bu örnekler yalnızca münferit değil, piyasada yaygın olan bir sorunun açık bir şekilde göstergesidir. Türkiye’de Tüketici Hakem Heyetlerine yapılan başvuruların yaklaşık %18’i, ambalaj üzerindeki yanıltıcı görseller ve eksik bilgilendirmelerden kaynaklanmaktadır.

Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu son beş yılda yüzlerce firmaya, ambalaj ile ürün arasındaki farklılıklardan dolayı idari para cezası kesmiştir.

Diğer taraftan, uluslararası alanda da benzer düzenlemeler bulunmaktadır. Avrupa Birliği’nin 2005/29/EC sayılı Direktifi, yanıltıcı ticari uygulamaları yasaklamakta; özellikle ambalaj ve görsellerde tüketicinin yanıltılmamasını bir ilke haline getirmektedir. ABD Gıda ve İlaç Dairesi da ürün ambalajlarında “gerçeğe uygunluk” ve “yanıltıcı olmama” esaslarını sıkı bir şekilde denetlemektedir.

Bu Kanun Teklifiyle;

Tüketicinin ekonomik çıkarlarının korunması,

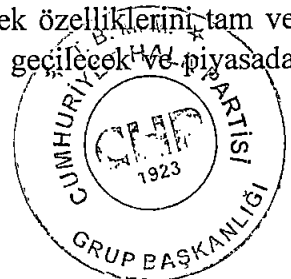
Yanıltıcı görsellerin önlenmesi,

Piyasada adil rekabetin sağlanması,

Dürüst üretici ve satıcının desteklenmesi,

Uluslararası standartlara uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu düzenleme ile ambalaj üzerindeki görsellerin, ürünün gerçek özelliklerini tam ve doğru şekilde yansıtmaları sağlanacak; tüketicinin aldatılmasının önüne geçilecek ve piyasada güven ortamı güçlendirilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile, tüketicinin doğru bilgilendirilmesi ve aldatıcı uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Ambalajın, ürünün gerçek niteliğini yansıtmaması, tüketici güvenini artıracaktır.

MADDE 2- Kanunun ceza hükümleri maddesine ekleme yapılmaktadır. Tüketicii yanıltan ambalaj uygulamalarında sorumluluk zincirinin netleştirilmesi amaçlanmaktadır. Hem üretici hem de tedarikçiler (ithalatçılar dahil) ve ürünü satanlar şeffaflıktan sorumlu tutulmaktadır. Ayrıca, yaptırımların caydırıcılığı için para cezası ve toplatma mekanizması düzenlenmiştir. Böylece haksız kazanç elde eden firmaların ürünü rafa koyması engellenecek, katlamalı ceza öngörülecek ve dürüst üretici, tedarikçi ve satıcılar korunacaktır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Ambalaj Kuralları

MADDE 8/A- (1) Ambalajlı ürünlerin üzerinde yer alan görseller, ürünün miktarı, boyutu, rengi ve içeriğini gerçeğe uygun şekilde yansıtmak zorundadır. Ambalaj üzerinde yer alan görsel ile ürünün kendisi arasında tüketiciyi yanıltıcı nitelikte farklılık bulunamaz.

(2) Ambalajlı ürünü üreten ve ithal edenler, ambalaj üzerinde yer alan görsellerin, ürünün içeriği ile uyumlu olmasından sorumludur. Ambalaj tasarımında tüketiciyi yanıltıcı ifadeler, görseller veya simgeler kullanılamaz.”

MADDE 2- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına “c)” bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) 8/A maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına aykırı hareket ederek ambalajlı ürünü üreten, dağıtan veya satan bu Kanun kapsamındaki üretici, tedarikçi ve perakende işletmeciye, her bir aykırılık için on bin Türk Lirasından beş yüz bin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

(2) Bu bentteki aykırılığın bir takvim yılı içinde tekrarı halinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır ve ürün piyasadan toplatılır.”

MADDE 3- Bu Kanun teklifi yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

